

บทที่ ๑

บทนำ

๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สถานการณ์โลกปัจจุบัน มีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้น อย่างรวดเร็วและต่อเนื่อง จนแทบก้าวตามไม่ทัน เป็นสังคมยุคโลกาภิวัตน์ และยุคของสังคมการสื่อสารหรือสารสนเทศ (Information Society) การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวได้มีผลกระทบต่อสังคมมนุษย์ ความอยู่รอดของการดำรงชีวิตของมนุษย์ รวมทั้ง มีการแข่งขันกันมากยิ่งขึ้น ผู้ใดมีความพร้อมด้านข้อมูลข่าวสารที่ดีกว่า ก็จะเป็นผู้ได้เปรียบ และมีความสำคัญยิ่งต่อการบริหารจัดการทุกด้าน และทุกระดับ ไม่ว่าจะเป็นระดับหน่วยงาน องค์กรหรือระดับชาติ ดังนั้นจะต้องสร้างค่านิยมและวัฒนธรรมที่ถูกต้อง ดีงาม มีคุณธรรม ให้เกิดกับสังคม ประชาชนชาวไทยทุกระดับ

การพัฒนาสังคมไทยที่ผ่านมา จะเห็นว่าการพัฒนานั้นจะมุ่งเน้นการแข่งขันเพื่อสร้างความมั่นคงทางด้านรายได้เป็นหลัก ทำให้ผู้คนและสังคมไทยมีความเป็นวัตถุนิยมมากขึ้น ซึ่งมีผลกระทบก่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ เช่น ปัญหาสังคม ปัญหาสิ่งแวดล้อม ปัญหาอาชญากรรม ปัญหาทางจิต ปัญหาสภาพแวดล้อมเสื่อมโทรม ปัญหาเหล่านี้ส่วนใหญ่ล้วนแล้วเกิดมาจากปัญหาความเสื่อมโทรมทางศีลธรรม โดยเฉพาะด้านพฤติกรรมของคนในสังคม เช่น การหย่อนยานในศีลธรรม จริยธรรม ละเลยหลักธรรมคำสอนของพระพุทธองค์ ขาดระเบียบวินัย มีการเอา راحتเอาเปรียบกันมากขึ้น ส่งผลให้วิถีชีวิตและค่านิยมดั้งเดิมที่ดีงามของไทยค่อย ๆ จางหายไปพร้อมกันนั้นก็มีปัญหาการล่มสลายของสถาบันครอบครัว ชุมชน วัฒนธรรม ท้องถิ่นและค่านิยมแบบวิถีพุทธ ซึ่งปัญหาดังกล่าวนี้นับเป็นปัญหาที่ร้ายแรงที่ต้องรีบแก้ไขโดยเร็ว

ซึ่งในช่วงวิกฤตเศรษฐกิจของประเทศไทยระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๔๗ – ๒๕๔๙ ส่งผลให้อุตสาหกรรมและธุรกิจต่างๆ ภายในประเทศประสบปัญหาอย่างมาก รัฐบาลจึงได้จัดให้มีโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ เพื่อให้แต่ละชุมชนได้ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการพัฒนาสินค้าโดยรัฐพร้อมที่จะเข้าช่วยเหลือในด้านความรู้สมัยใหม่ และการบริหารจัดการเพื่อเชื่อมโยงสินค้าจากชุมชนสู่ตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศด้วยระบบร้านค้าเครือข่ายและอินเทอร์เน็ตเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนกระบวนการพัฒนาท้องถิ่น สร้างชุมชนให้เข้มแข็ง พึ่งตนเองได้ ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการสร้างรายได้ด้วยการนำทรัพยากร ภูมิปัญญาในท้องถิ่นมาพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์และบริการที่มีคุณภาพ มีจุดเด่นและมูลค่าเพิ่ม เป็นที่ต้องการของตลาด ทั้งในและต่างประเทศ และได้กำหนดระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการอำนวยการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๔ ประกาศ ณ วันที่ ๗ กันยายน ๒๕๔๔ ขึ้น ประเทศไทยรับแนวคิดการดำเนินโครงการ OTOP มาจากประเทศญี่ปุ่น (Oita International Center : OIC) และนำมาปรับใช้กับประเทศไทย โดยภาครัฐเข้าช่วยเหลือในด้านความรู้สมัยใหม่ การต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่น และการบริหารจัดการเพื่อเชื่อมโยงสินค้าจากชุมชนสู่ตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศด้วยระบบร้านค้าเครือข่ายและอินเทอร์เน็ต พัฒนาลิขสิทธิ์และบริการที่มีคุณภาพ มีจุดเด่นและมูลค่าเพิ่ม เป็นที่ต้องการของตลาด และเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานผลิตภัณฑ์เพื่อการส่งออก โดยการคัดสรรผลิตภัณฑ์ OTOP

ระดับจังหวัด ภูมิภาค และประเทศที่จะสร้างความเจริญแก่ชุมชนให้สามารถยกระดับฐานะความเป็นอยู่ของคนในชุมชนให้ดีขึ้น โดยการผลิตหรือจัดการทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่น ให้กลายเป็นสินค้าที่มีคุณภาพ มีจุดเด่นเป็นเอกลักษณ์ของตนเองที่ สอดคล้องกับวัฒนธรรมในแต่ละท้องถิ่น สามารถจำหน่ายในตลาดทั้งภายในและต่างประเทศ ทั้งนี้มีหลักการพื้นฐาน ๓ ประการ คือ

๑. ภูมิปัญญาท้องถิ่นสู่สากล (Local to Global)
๒. พึ่งตนเองและคิดอย่างสร้างสรรค์ (Self-Reliance-Creativity)
๓. การสร้างทรัพยากรมนุษย์ (Human Resource Development)^๑

กลุ่มทอผ้าบ้านถ้ำเต่า ตั้งอยู่ที่ ๔๖ หมู่ ๓ ตำบลสามัคคีพัฒนา อำเภอลำลูกเกด จังหวัดสกลนคร จัดตั้งเมื่อวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๔๕ มีสมาชิกเริ่มจัดตั้ง ๒๗ คน ปัจจุบัน มีสมาชิกกลุ่มทอผ้า เพิ่มขึ้นเป็น จำนวน ๑๗๕ คน สมาชิกส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำนา อาชีพเสริมเพิ่มรายได้คือหัตถกรรมสิ่งทอจากผ้าฝ้ายมัดหมี่ย้อมครามธรรมชาติ ซึ่งได้รับการถ่ายทอดภูมิปัญญาจากบรรพบุรุษหลายชั่วคน กลุ่มทอผ้าบ้านถ้ำเต่า ก็ไม่สามารถหลีกเลี่ยงกระแสการพัฒนาประเทศที่มุ่งการพัฒนาด้านวัตถุได้ ผลกระทบจากการพัฒนาแบบทุนนิยมจึงเกิดขึ้นเช่นเดียวกับที่อื่นๆ นอกจากการเปลี่ยนแปลงทางกายภาพของชุมชนโดยรอบแล้ว กลุ่มทอผ้าบ้านถ้ำเต่าทางด้านจิตใจชาวบ้านก็เปลี่ยนแปลงไปด้วย ไม่ว่าจะเป็นการแข่งขันกับเวลา การแข่งขันกับคนอื่น ๆ แต่ละคนดิ้นรนอยู่กับการประกอบอาชีพของตนเอง และมีความขัดแย้งระหว่างบุคคลปรากฏให้เห็นอยู่เสมอ แต่เนื่องจากชุมชนบ้านถ้ำเต่าเป็นชุมชนที่อยู่ในสังคมชนบทห่างไกลความเจริญ สมาชิกส่วนมากเป็นคนสูงอายุที่ไม่มีภาระหน้าที่อื่น แต่ยังคงยึดมั่นอยู่กับประเพณี พิธีกรรมทางพุทธศาสนา เมื่อถึงวันสำคัญทางพุทธศาสนา และตลอดเวลาที่ผ่านมากลุ่มสมาชิกทอผ้าบ้านถ้ำเต่าก็มีการเจริญเติบโตขึ้นจะเห็นได้จากการที่มีสมาชิกเพิ่มขึ้น สินค้าที่ผลิตออกมานอกจากจะเป็นผ้าทอธรรมดาหน่วยงานของรัฐที่ให้การสนับสนุนได้เข้ามาส่งเสริมให้สมาชิกรู้จักการดัดแปลงสินค้าให้มีความหลากหลายเพิ่มมากขึ้น สมาชิกทุกคนไม่มีหนี้สินล้นพ้นตัว มีการถ่ายทอดไปสู่บุตรหลาน

จึงเป็นประเด็นปัญหาที่น่าสนใจที่จะศึกษาถึงปัจจัยต่างๆ ที่มีผลต่อความสำเร็จในการรวมกลุ่มกันของสมาชิกกลุ่มทอผ้า ตลอดจนปัญหาที่เกิดขึ้นในการบริหารจัดการกลุ่มทอผ้าบ้านถ้ำเต่า อำเภอลำลูกเกด จังหวัดสกลนคร เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาวิธีการอยู่ร่วมกันของคนกลุ่มมาก ที่สามารถพัฒนาธุรกิจของตนเองได้ยั่งยืน สมาชิกอยู่ร่วมกันเป็นชุมชน อยู่ดีกินดี และอยู่เย็นเป็นสุข ซึ่งเชื่อมโยงและสัมพันธ์กับแนวทางการพัฒนาประเทศชาติแบบยั่งยืน คือมีการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และสรรค์สร้างสังคมให้น่าอยู่ สมาชิกทุกคนสามารถเป็นที่พึ่งตนเองได้ สมาชิกทุกคนได้พัฒนาขีดความสามารถในการผลิตและบริโภค จนสามารถทำเป็นอุตสาหกรรมครัวเรือน สร้างอาชีพและเสริมทักษะทางวิชาการที่หลากหลาย สมาชิกดำรงอยู่ได้ด้วยวิถีหลักแห่งความถูกต้องดีงาม มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน สามารถ เปลี่ยนโครงสร้าง

^๑ กัลยาณี สูงสมบัติ, ๒๕๕๔. **เทคนิคการจัดการสมัยใหม่**, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร. [ระบบออนไลน์], แหล่งที่มา <http://uhost.rmup.ac.th/kanlayanee.so/L6/6-๒-๓.html> (๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗).

ระบบเศรษฐกิจและสังคม สำหรับผู้ที่เกี่ยวข้อง และผู้สนใจจะได้นำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้มีโอกาสต่อไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ในห้วงเวลาที่ประเทศชาติกำลังเผชิญปัญหาวิกฤตทางเศรษฐกิจ และประชาชนทุกระดับประสบปัญหาต่างๆ ปัญหาหนึ่งที่ประชาชนระดับรากหญ้า ซึ่งเป็นคนกลุ่มใหญ่ของประเทศถูกรุมเร้า คือปัญหาความยากจน เศรษฐศาสตร์แนวพุทธมีหลักที่เรียกว่า “ความรู้จักประมาณในการบริโภค และหลักการไม่เบียดเบียนกัน” หมายถึง การไม่ทำร้ายชีวิตสัตว์ทั้งปวง ซึ่งรวมอยู่ในระบบนิเวศด้วย นับว่าเศรษฐศาสตร์แนวพุทธ เป็นเศรษฐศาสตร์ที่ส่งเสริมคุณภาพชีวิตอย่างแท้จริง

สัมมาอาชีวะเป็นหัวใจของเศรษฐศาสตร์แนวพุทธ สัมมาอาชีวะมักมาคู่กับสัมมาวาจาและสัมมากัมมันตะ สัมมากัมมันตะคือการประกอบอาชีพที่สุจริต ไม่มีโทษ ไม่มีผิดศีลธรรม เป็นงานที่หามาด้วยหยาตเหงื่อแรงงานของตนเองตามหลักการหาทรัพย์ที่ดีในพระพุทธศาสนา คือ การขยันทำงาน ประหยัดอดออม รู้จักคบเพื่อนที่ดี และเลี้ยงชีวิตอย่างเหมาะสม การเลี้ยงชีวิตอย่างเหมาะสม ซึ่งขยายความได้ว่า การเลี้ยงชีวิตก็คือการดำเนินชีวิตด้วยการผลิต การจำหน่าย และการใช้สอยอย่างเหมาะสม ถูกต้อง สัมมาอาชีวะเป็นชีวิตที่ประสบความสำเร็จ งานทุกลักษณะที่ชอบด้วยกฎหมายและศีลธรรมสามารถตอบสนองความต้องการในชีวิตของมนุษย์ได้ อย่างไรก็ตามหน้าที่การงานนั้น จัดเป็นเพียงช่องทางหรือช่องโอกาสที่เปิดให้บุคคลก้าวไปสู่ความสำเร็จในชีวิตเท่านั้น และความสำเร็จจะเกิดขึ้นหรือไม่ย่อมขึ้นอยู่กับบุคคลนั้นว่า มุ่งอุทิศตนเพื่อการทำงานให้บรรลุถึงเป้าหมายในชีวิตเพียงใด ด้วยเหตุนี้บุคคลที่ทำงานด้วยความทุ่มเทเพื่องานในระดับที่แตกต่างกัน ย่อมได้รับผลจากการทำงานไม่เหมือนกัน บุคคลผู้ทำงานอย่างทุ่มเทด้วยความมุ่งมั่นหวังให้งานสำเร็จลุล่วงอย่างมีประสิทธิภาพจัดได้ว่าเป็นบุคคลผู้มีแรงจูงใจ หรือมี “ไฟ” ในการทำงานส่วนการกระตุ้น “ไฟ” หรือจูงใจในการทำงานก็มีไม่ซ้ำเรื่องใหม่ เนื่องจากพระพุทธเจ้าได้ตรัสสอนถึงเครื่องมือหรือสูตรสำหรับกระตุ้นแรงจูงใจดังกล่าวเมื่อ ๒๕ ศตวรรษมาแล้ว ซึ่งพุทธบริษัทเรียกเครื่องมือนี้ว่า “อิทธิบาทสี่” กล่าวโดยย่อ อิทธิบาทสี่ คือหลักธรรมที่บันดาลความสำเร็จของงานตามประสงค์ หรืออาจพรรณนาว่าเป็นเครื่องช่วยให้บุคคลมีอิทธิฤทธิ์ที่จะประสบความสำเร็จในทางที่เหมาะสมที่ควร แต่การมีอิทธิฤทธิ์ในทางพุทธศาสนาไม่ใช่โดยอาศัยเครื่องรางของขลังวัตถุมงคล ในทางตรงข้ามบุคคลสามารถมีอิทธิฤทธิ์ดังกล่าวได้ในทางพุทธโดยอาศัย ฉันทะ วิริยะ จิตตะ และวิมังสา ความสงบสุขของผู้คนในสังคมประชาชนมีกินมีใช้อย่างเพียงพอแก่ความต้องการ ที่สำคัญต้องไม่ทำตนและผู้อื่นเดือดร้อน ซึ่งสอดคล้องกับหลักธรรมคำสอนทางพระพุทธศาสนาหลายประการ ดังนี้

๑. หลักธรรมการพึ่งพาตนเอง (อตตาทิ อตตโน นาโถ)^๒
๒. หลักธรรมความรู้จักพอประมาณ (มตตญญุตตา)^๓
๓. หลักธรรมเรื่องราวความสันโดษ (สนตฺตญฺญิ ปรมิ ธน)^๔
๔. หลักธรรมความเป็นผู้รู้จักใช้เหตุผลในการดำเนินชีวิต (ธมมญญุตตา อตถญญุตตา)^๕

^๒ พระสุตตันตปิฎก ทีฆนิกาย เล่ม ๓ ภาค ๑ หน้า ๑๒๐

^๓ พระสุตตันตปิฎก อังคุตรนิกาย ๒๒/๑๓๑/๑๖๖

^๔ อรรถกถา ขุททกนิกาย คาถาธรรมบทสุข วรรคที่ ๔

^๕ พระสุตตันตปิฎก ทีฆนิกาย เล่ม ๓ ภาค ๑ หน้า ๑๒๐

๕. หลักธรรมเรื่องทางสายกลาง หรือ ความพอดี (มัชฌิมปฏิปทา)^๖

๖. หลักธรรมเรื่องความไม่โลภมาก (อโลภ)^๗

ดังนั้น หลักเศรษฐศาสตร์ตามแนวพุทธ ที่มุ่งให้มนุษย์จำกัด หรือความอยาก หรือความต้องการของตนเอง แทนการกระตุ้นตัณหาหรือความอยาก เพื่อให้เกิดการบริโภคมากขึ้น (บริโภคนิยม) เนื่องจากพระพุทธศาสนาเห็นว่าความต้องการของมนุษย์นั้นไม่มีขีดจำกัด แต่ขณะเดียวกันทรัพยากรมีขีดจำกัด เมื่อไม่ประหยัด สิ่งเหล่านั้นก็จะหมดสิ้นไปในที่สุด แก้ไขที่ตนเองก่อน จำกัดความอยาก ความต้องการ ให้รู้จักพอดี ไม่บริโภคเกินความพอดี หรือตกเป็นทาสของวัตถุ เมื่อเราปฏิบัติได้ดังข้อที่กล่าวมาแล้ว ก็จะพบแต่ความสุขใจได้ง่ายขึ้น และยังเป็นการลดการแก่งแย่งแข่งขัน การเอาเปรียบซึ่งกันและกัน การเบียดเบียนเพื่อนมนุษย์และสัตว์อื่น ตลอดจนการเบียดเบียนธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นสาเหตุของการเกิดภัยธรรมชาติตามมา

การพัฒนาสังคมไทยให้ยั่งยืน เพื่อเกิดผลดีทั้งในปัจจุบันและอนาคต ไม่เกิดผลกระทบต่อกันรุ่นหลัง ๆ ถึงแม้ว่าในปัจจุบันนี้คนส่วนใหญ่มุ่งหวังการประสบความสำเร็จในชีวิต มีอิสระทางด้านการเงิน และเวลาในการดำเนินชีวิต ทำให้ต้องทำทุกวิถีทางเพื่อให้ชีวิตของตนเองและครอบครัว มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ท่ามกลางภาวะเศรษฐกิจและการเมืองที่ผันผวนอยู่ตลอดเวลา ทุกชีวิตต้องดิ้นรนเพื่อความอยู่รอดของตนเองและครอบครัว บางคนประกอบอาชีพที่มั่นคง แต่รายได้กับสวนทาง คือไม่เพียงพอที่จะใช้จ่ายในการดำรงชีวิตประจำวัน จึงจำที่จะต้องเสาะแสวงหารายได้จากแหล่งอื่นเข้ามาด้วยอีกทางหนึ่ง เพื่อให้เพียงพอต่อการดำรงชีวิตในปัจจุบัน ดังนั้นจึงควรอย่างยิ่งที่คนในสังคมหันมาสร้างสังคมที่มีความมั่นคงเป็นปึกแผ่น มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย ดำรงไว้ซึ่งเอกลักษณ์ทางด้านศิลปวัฒนธรรมและประเพณีอันดีงามของชาติ มีความสงบสุขมีสันติ ผู้คนอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ครอบครัวอบอุ่น ชุมชนเข้มแข็ง และเศรษฐกิจเจริญรุ่งเรือง เป็นสังคมที่มีความยุติธรรม มีระเบียบวินัย ผู้คนเคารพกฎหมาย และเคารพในสิทธิซึ่งกันและกันโดยมีหลักธรรมทางศาสนาของตนเป็นที่พึ่งและยึดเหนี่ยวในการดำเนินชีวิต

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การบูรณาการหลักพุทธธรรมในการบริหารจัดการกลุ่มทอผ้าบ้านถ้ำเต่า อำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร โดยเฉพาะในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการกลุ่มทอผ้าบ้านถ้ำเต่า การบูรณาการหลักพุทธธรรม ในการบริหารจัดการกลุ่มทอผ้าบ้านถ้ำเต่า และผลการประยุกต์ใช้หลักพุทธธรรมกับการบริหารจัดการกลุ่มทอผ้าเพื่อใช้เป็นแบบแผนในการประยุกต์ใช้พุทธธรรมในการประกอบอาชีพได้อย่างสอดคล้องและเหมาะสมกับสภาพสังคมในปัจจุบันสืบไป

๑.๒ วัตถุประสงค์การวิจัย

๑.๒.๑ เพื่อศึกษาการบริหารจัดการกลุ่มทอผ้าบ้านถ้ำเต่า อำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร โดยใช้หลัก ๔ม

^๖ พระวินัยปิฎก มหาวรรค (อ. มหาชนธกะ)

^๗ พระสุตตันตปิฎก อังคุตรนิกาย เอกนิบาต

๑.๒.๒ เพื่อบูรณาการหลักพุทธธรรม ในการบริหารจัดการกลุ่มทอผ้าบ้านถ้ำเต่า อำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์

๑.๒.๓ เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบูรณาการหลักพุทธธรรม ในการบริหารจัดการกลุ่มทอผ้าบ้านถ้ำเต่า อำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์

๑.๓ ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การบูรณาการหลักพุทธธรรม ในการบริหารจัดการกลุ่มทอผ้าบ้านถ้ำเต่า อำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตไว้ดังนี้

๑.๓.๑ ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาการบริหารจัดการกลุ่มทอผ้าบ้านถ้ำเต่า โดยใช้หลัก ๔M และการบูรณาการหลักพุทธธรรมทางพุทธศาสนา คือ อิทธิบาท ๔ ได้แก่ ๑) ฉันทะ ๒) วิริยะ ๓) จิตตะ ๔) วิมังสา โดยการใช้แบบสอบถาม ความคิดเห็นเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้หลักพุทธธรรมในการบริหารจัดการกลุ่มทอผ้าบ้านถ้ำเต่า อำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์ กับสมาชิกกลุ่ม

๑.๓.๒ ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรต้น คือปัจจัยส่วนบุคคลของสมาชิกกลุ่มทอผ้าบ้านถ้ำเต่า อำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์ ประกอบด้วย สถานภาพ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอายุการเป็นสมาชิกกลุ่มทอผ้า

ตัวแปรตาม คือ ความคิดเห็นของสมาชิกกลุ่มทอผ้าบ้านถ้ำเต่า อำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์ ที่มีต่อการบูรณาการหลักอิทธิบาท ๔ ในการบริหารจัดการกลุ่มทอผ้าบ้านถ้ำเต่า ตามหลัก ๔M คือ ๑) ด้านบุคคล ๒) ด้านเงิน ๓) ด้านวัตถุดิบ/วัสดุ ๔) ด้านการจัดการ

๑.๓.๓ ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือใช้ประชากรทั้งหมดเป็นหน่วยในการศึกษา (Unit of Study) ซึ่งเป็นสมาชิกกลุ่มทอผ้าบ้านถ้ำเต่า ปี พ.ศ. ๒๕๕๘ จำนวน ๑๗๕ คน และจะทำการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) จำนวน ๑๐ คน คือ

๑. นางพิสมัย กิมูล ประธานกลุ่มทอผ้าบ้านถ้ำเต่า
๒. นางรัศมี แสงรี สมาชิกกลุ่มทอผ้าบ้านถ้ำเต่า
๓. นางสุรพล เข้มอุทา สมาชิกกลุ่มทอผ้าบ้านถ้ำเต่า
๔. นางประคอง บุญชาญ สมาชิกกลุ่มทอผ้าบ้านถ้ำเต่า
๕. นางวิมานทอง อุปทุม สมาชิกกลุ่มทอผ้าบ้านถ้ำเต่า
๖. นางสมจิตร โสมสิทธิ์ สมาชิกกลุ่มทอผ้าบ้านถ้ำเต่า
๗. นางสาวแสนคิด เข้มอุทา สมาชิกกลุ่มทอผ้าบ้านถ้ำเต่า
๘. นางสาวยุพิน เข้มทอง สมาชิกกลุ่มทอผ้าบ้านถ้ำเต่า
๙. นางกองแพง ขอบเมืองฮาม สมาชิกกลุ่มทอผ้าบ้านถ้ำเต่า
๑๐. นางสาวพันธ์ เข้มอุทา สมาชิกกลุ่มทอผ้าบ้านถ้ำเต่า

๑.๓.๔ ขอบเขตด้านสถานที่

สถานที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้แก่ บ้านถ้ำเต่า ตำบลสามัคคีพัฒนา อำเภอลำลูกเกด จังหวัดสุพรรณบุรี

๑.๓.๕ ขอบเขตด้านระยะเวลา

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยตั้งแต่ เดือนกรกฎาคม - ธันวาคม พ.ศ.๒๕๕๘ รวมเป็นระยะเวลา ๖ เดือน

๑.๔ ปัญหาที่ต้องการทราบ

๑.๔.๑ การบริหารจัดการกลุ่มทอผ้าบ้านถ้ำเต่า อำเภอลำลูกเกด จังหวัดสุพรรณบุรี โดยใช้หลัก ๔M เป็นอย่างไร

๑.๔.๒ การบูรณาการหลักพุทธธรรม ในการบริหารจัดการกลุ่มทอผ้าบ้านถ้ำเต่า อำเภอลำลูกเกด จังหวัดสุพรรณบุรี เป็นอย่างไร

๑.๔.๓ ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบูรณาการหลักพุทธธรรม ในการบริหารจัดการกลุ่มทอผ้าบ้านถ้ำเต่า อำเภอลำลูกเกด จังหวัดสุพรรณบุรี เป็นอย่างไร

๑.๕ สมมติฐานการวิจัย

๑.๕.๑ สมมติฐานที่ ๑ สมาชิกกลุ่มที่มีสถานภาพ ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบูรณาการหลักพุทธธรรมในการบริหารจัดการกลุ่มทอผ้าบ้านถ้ำเต่า อำเภอลำลูกเกด จังหวัดสุพรรณบุรี แตกต่างกัน

๑.๕.๒ สมมติฐานที่ ๒ สมาชิกกลุ่มที่มีเพศ ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบูรณาการหลักพุทธธรรมในการบริหารจัดการกลุ่มทอผ้าบ้านถ้ำเต่า อำเภอลำลูกเกด จังหวัดสุพรรณบุรี แตกต่างกัน

๑.๕.๓ สมมติฐานที่ ๓ สมาชิกกลุ่มที่มีอายุ ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบูรณาการหลักพุทธธรรมในการบริหารจัดการกลุ่มทอผ้าบ้านถ้ำเต่า อำเภอลำลูกเกด จังหวัดสุพรรณบุรี แตกต่างกัน

๑.๕.๔ สมมติฐานที่ ๔ สมาชิกกลุ่มที่มีระดับการศึกษา ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบูรณาการหลักพุทธธรรมในการบริหารจัดการกลุ่มทอผ้าบ้านถ้ำเต่า อำเภอลำลูกเกด จังหวัดสุพรรณบุรี แตกต่างกัน

๑.๕.๕ สมมติฐานที่ ๕ สมาชิกกลุ่มที่มีอายุการเป็นสมาชิก ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบูรณาการหลักพุทธธรรมในการบริหารจัดการกลุ่มทอผ้าบ้านถ้ำเต่า อำเภอลำลูกเกด จังหวัดสุพรรณบุรี แตกต่างกัน

๑.๖ นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

๑.๖.๑ การบริหารจัดการ หมายถึง การดำเนินงาน หรือการปฏิบัติงานของกลุ่มทอผ้าบ้านถ้ำเต่าที่เกี่ยวข้องกับค่าใช้จ่ายหรือต้นทุน ตามหลัก ๔M ประกอบด้วย คน (Man) เงิน (Money) วัสดุหรือวัตถุดิบ (Material) และ การจัดการ (Management)

๑.๖.๒ การบูรณาการ (Integration) หมายถึง การประสานกลมกลืนกันของทรัพยากรอันประกอบด้วย คน (Man) เงิน (Money) วัตถุดิบหรือวัสดุ (Material) และการจัดการ (Management) และหลักอิทธิบาท ๔ เพื่อนำพาองค์กรให้ประสบความสำเร็จตามความมุ่งหวังและเกิดการพัฒนาในทิศทางที่ดีขึ้น

๑.๖.๓ หลักพุทธธรรม หมายถึง หลักธรรมเกี่ยวกับพุทธศาสนา ได้แก่ หลักธรรมที่เป็นปัจจัยนำไปสู่สัมฤทธิ์ผล ของการทำงาน ๔ ประการ เรียกว่า อิทธิบาท ๔

๑.๖.๔ การบูรณาการหลักพุทธธรรม คือ การที่สมาชิกกลุ่มทอผ้าบ้านถ้ำเต่านำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา ได้แก่ หลักอิทธิบาท ๔ มาใช้ในการบริหารจัดการกลุ่มทอผ้าบ้านถ้ำเต่าร่วมกัน เพื่อให้เกิดการพัฒนา และการอยู่ด้วยกันอย่างมีความสุข

๑.๖.๕ กลุ่มสมาชิกทอผ้าบ้านถ้ำเต่า หมายถึง กลุ่มคนที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านถ้ำเต่า และหมู่บ้านใกล้เคียง ในอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ที่มีความสนใจรวมกลุ่มกันเพื่อทอผ้า ย้อมคราม สำหรับจำหน่ายตามนโยบายโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์

๑.๖.๖ อิทธิบาท ๔ หมายถึง คุณธรรมที่นำไปสู่ความสำเร็จหรือทางแห่งความสำเร็จแห่งผลที่มุ่งหมาย ๔ ประการ^๔ ประกอบด้วย

๑. ฉันทะ (Aspiration) ความพอใจ คือ ความต้องการที่จะทำใจใฝ่รักจะทำสิ่งนั้น อยู่เสมอและปรารถนาจะทำให้ได้ผลดียิ่งๆ ขึ้นไป

๒. วิริยะ (Exertion) ความเพียร คือ ขยันหมั่นประกอบสิ่งนั้นด้วยความพยายาม เข้มแข็งอดทน เอาธุระไม่ทอดทิ้ง

๓. จิตตะ (Thoughtfulness) ความคิด คือ ตั้งจิตรับรู้ในสิ่งที่ทำและทำสิ่งนั้นด้วยความคิด เอาจิตฝึกใฝ่ ไม่ปล่อยใจให้ฟุ้งซ่านเลื่อนลอยไป

๔. วิมังสา (Investigation) ความไตร่ตรอง หรือ ทดลอง คือหมั่นใช้ปัญญา

๑.๗ ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

๑.๗.๑ ทำให้ทราบถึงความคิดเห็นต่อการบูรณาการหลักอิทธิบาท ๔ ในการบริหารจัดการกลุ่มทอผ้าบ้านถ้ำเต่า อำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร

๑.๗.๒ ทำให้ทราบถึงรูปแบบและวิธีการในการประยุกต์หลักการบูรณาการหลักอิทธิบาท ๔ ในการบริหารจัดการกลุ่มทอผ้าบ้านถ้ำเต่า อำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร

๑.๗.๓ ทำให้ทราบถึงผลของการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท ๔ ในการบริหารจัดการกลุ่มทอผ้า บ้านถ้ำเต่า อำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร

^๔อง.จตุกก, (ไทย) ๒๑/๓๒/๕๐-๕๑.